

Pregled ratnih ozljeda organa urotrakta koje su operirane i liječene u bolnici u Vinkovcima, od 1. 5. 1991. do 1. 10. 1992. godine*

Ozren Koščić

Medicinski centar Vinkovci

Prethodno priopćenje

UDK 616.6-001

Prispjelo: 15. siječnja 1994.

Tijekom 18 mjeseci Domovinskog rata u Hrvatskoj, 673 ranjenika liječena su u vinkovačkoj bolnici, od kojih su 16 (2,38%) zadobila povrede urogenitalnog trakta. Od toga je bilo 12

bubrežnih i 4 ozljede mokraćnog mjehura. Osnovno načelo kirurškog liječenja bilo je sačuvati organe.

Ključne riječi: urotrakt, ozljede

Bolnica u Vinkovcima udaljena je oko 500 metara od prvih rovova bojišnice. Prvi minobacački napad neprijatelja u Hrvatskoj dogodio se u Vinkovcima 19. srpnja 1991. godine. Početkom rujna iste godine počeli su minobacački i artiljerijski napadi na bolnicu, koja je do kraja listopada 1991. godine pogođena sa više od 500 granata manjeg kalibra. Granatama kalibra iznad 100 mm gađana je više od 30 puta, a dva puta je pogođena projektilom iz zrakoplova. Svi odjeli bolnice, pa tako i urološki, su potpuno uništeni i još do danas nisu obnovljeni. Za čitavo vrijeme bjesomučnog bombardiranja grada i bolnice zbrinjavanje ranjenika i bolesnika organizirano je u podrumskim prostorijama razrušene bolnice.

Urološka djelatnost organizirana je za vrijeme rata s tri urologa, na principu smjenskog rada u podrumu bolnice, a od polovine listopada 1991. godine djeluju po istoj organizacijskoj shemi u udaljenoj bolnici u Starim Mikanovcima, gdje urološka ambulanta radi svakodnevno. Sredinom siječnja 1992. godine ponovno je organizirana i za rad osposobljena Urološka ambulanta u Vinkovcima (prostorije udruženja umirovljenika). Urološki bolesnici se hospitaliziraju u podrumu bolnice i počinje se s rutinskim operacijama.

U lipnju 1992. godine Urološka ambulanta seli u svoje stare bolničke prostorije, a sredinom srpnja 1992. godine formira se u prizemlju porušene bolnice urološka soba sa 11 postelja. Cijelo to vrijeme Vinkovci su učestalo izloženi minobacačkoj vatri iz Mirkovaca, tako da je uslijedio jači

minobacački napad na grad i bolnicu 15. 6. 1992. godine. Živjeti i raditi u Vinkovcima jednako je igrati hazardnu igru zvanu "ruski rulet".

U vremenu od 1. 5. 1991. godine do 1. 10. 1992. godine u bolnici su učinjene 673 velike operacije u općoj anesteziji na ranjenicima, koji su zadobili ratne povrede (podaci su uzeti iz velikog kirurškog i urološkog operativnog protokola). Od toga je bilo 16 ratnih povreda organa urotrakta, koje su zahtijevale neposredno operativno liječenje. Gotovo sve povrede organa urotrakta, (osim u 2 slučaja), bile su udružene s povredama organa u trbuhu. Najčešće su udružene s povredama crijeva (u 4 slučaja), a u po jednom slučaju je zastupljena jetra, slezena i gušterača. Učinjeno je 12 operacija zbog ratne povrede bubrega.

U 5 slučajeva učinjen je konzervirajući zahvat i organ je sačuvan, dok se u 7 slučajeva morala učiniti nefrektomija zbog opsežnog razaranja parenhima. Od 16 povreda organa urotrakta, bile su 4 povrede mokraćnog mjehura i stražnjeg dijela močnice. Sve povrede su operativno zbrinute.

Prikazana urološka kazuistika se odnosi samo na ratne traume organa urotrakta, koje su bile takvog ekstenziteta da su zahtijevale veći neposredni operativni zahvat. Takva vrsta uroloških ratnih povreda u odnosu na ostale ratne povrede, koje su također zahtijevale neposredno operativno zbrinjavanje, zastupljena je u Vinkovcima sa 2,3% slučajeva.

* Predavanje održano na Znanstvenom skupu "Ratne ozljede urogenitalnih organa" Zagreb 1993.

LITERATURA

1. Cass A. Bladder trauma in Multiple Injuries. J Urol 1976; 115: 667.
2. Mayor G, Zinng EJ. Urologische Operationen. Georg Thieme Verlag, Stuttgart, 1973; 219.
3. Tucak A; Švagelj D, i suradnici. Razaranje zdrastvenih ustanova Slavonije i Baranje tijekom rata protiv Hrvatske. Med Vjesn 1991;

Abstract

REVIEW OF WAR INJURIES TO URINARY TRACT AT VINKOVCI HOSPITAL FROM MAY 1991 TO OCTOBER 1992

Ozren Koščić

Medical Center, Vinkovci

During the 18-month Croatian Homeland War, 673 wounded were treated at Vinkovci Hospital,

16 (2.38%) of whom due to urogenital injuries. There were 12 renal and 4 bladder injuries. The basic principle of surgical treatment was a tendency toward organ conservation.

Key words: urinary tract, injury